

1

KARDEŞ KISKANÇLIĞI

SahibiRAM
Rehberlik ve Araştırma Merkezi
REHBERLİK HİZMETLERİ BÖLÜMÜ

Birden fazla çocuğun olduğu ailelerde, kardeşler arası kıskançlık, en çok yaşanan problemlerden birisi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kıskançlık, doğal bir duygu olduğu için bu durum normal karşılanabilir ama kardeşler arası kıskançlık durumu, kardeşler arası ilişkileri bozuyorsa müdahale etmek gerekir.

Kardeş Kıskançlığının Nedenleri

***Doğal bir duygu olan kıskançlık, sevilen kişinin bir başkasıyla paylaşılmasından ve temelde güvensizlikten kaynaklanır.**

***O ana kadar kendine yöneltilen ilgi ve dikkatin kardeşine yöneltilmesinden doğan rahatsızlık en temel nedendir.**

Anne babanın çocuğa karşı tutumlarının farklılaşması ve çocuğun duyduğu kıskançlığın hoş görülmesiyle çocuğun kıskançlık, öfke ve üzüntü duyguları daha da artar.

Kardeş Kıskançlığının Nedenleri

Bebeğin bakıma muhtaç oluşunu büyük çocuk anlamakta güçlük çeker, annenin onu daha çok sevdiği için ilgilendiğine inanır.

Bebeği görmeye gelenlerin büyük çocukla ilgilenmeyişi de kıskançlığı pekiştirmektedir.

Kardeş Kıskançlığının Belirtileri

4

kaynak: https://istanbul.meb.gov.tr/icer/MEB_Besme2008/vol1/20_kardes_kiskancligi.pdf

Çocuk daha annenin hamileliğinde bu duyguyu yaşamaya başlar. Kardeşinin ondan daha çok sevileceği korkusunu duymaya ve bu nedenle annesinden daha çok ilgi ve sevgi beklemeye başlar. Huysuzlaşır, inatlaşır, annenin peşinden ayrılmaz, anne babaya ihtiyacı olmasa da sürekli bir şeyler istemeye başlar.

Kıskançlık nedeniyle çocukta emekleme, bebek gibi konuşma, biberonla beslenmek isteme, alt ıslatma, tırnak yeme, parmak emme gibi bebekleşme ve gerileme belirtileri görülebilir.

Evden ayrılmayı reddetmeyle birlikte örneğin; okula gitmek istememe gibi davranışlar ,baş ağrısı, mide bulantısı gibi psikosomatik belirtiler, huzursuzluk, isteksizlik ve diğer stres belirtileri sık sık gözlenebilir.

Bazı çocuklar duyduğu kıskançlığı kardeşine vurma, onun oyuncağını kırma, ondan nefret ettiğini söyleme gibi saldırgan davranışlarla açıkça ortaya koyarken bazı çocuklar bu duygularını bastırır, kardeşlerine aşırı sevgi gösterisinde bulunurlar.

Kardeş Kıskançlığına Karşı Neler Yapılabilir?

İkinci çocuk bekleniyorsa, bu haberi anne babanın ilk çocuğa vermesi uygun olur.

Ona doğumdan önce ilk zamanlarda herkesin zorluk çekeceği, bebeğin aileye çok ihtiyacı olduğu ifade edilmelidir.

Çocuk, kardeşini sevmediğini ebeveynlere ifade ettiğinde onun duyguları görmezlikten gelinmemeli, anlayışla karşılanmalıdır.

Büyük çocuğun bebeğe sevecen şekilde yaklaşmasına izin verilmelidir ve bunun ebeveyn gözetiminde olmasında yarar vardır.

Kardeş Kıskançlığına Karşı Neler Yapılabilir?

***Yeni doğanla aşırı ilgilenip,
büyük çocuk unutulmamalıdır.**

**Büyük çocuğun durumuna
üzülüp ona abartılı da
davranılmamalıdır.**

***Büyük çocuğa aile içindeki
yeri anlatılmalı, güçlülüklerin
birlikte çözüleceği dile
getirilmelidir.**

***Büyük çocuğa bebek bakımıyla
ilgili bir takım sorumluluklar
verilebilir fakat bu
sorumluluklar onun yaşına ve
seviyesine uygun olmalıdır.**

***Çocukların, kişilerin farklı
özelliklere sahip olduklarını ve
farklı şeyleri paylaşmayı
öğrenmeleri gerekir, bu
farklılığı öğrendikleri zaman
kıskançlık durumu ortadan
kalkacaktır.**

Kardeş Kıskançlığına

7

Karşı

Neler Yapılabilir?

Ebeveynin yatak odasından ayrılan büyük çocuk, yeni bebeğin gelmesiyle tekrar odaya alınmamalı veya ebeveynle birlikte yatan çocuk bebek geldiğinde gönderilmemeli, bu işlem daha önceden gerçekleştirilmelidir.

Kardeşleri birbirine örnek göstermek rekabetin kızışmasına ve istenmeyen kıskançlık krizlerine yol açabilir. Bu tutumdan uzak durulmalıdır.

Sözlerle davranışlar arasında kesin bir tutarlılık olmalıdır.

